

ת"פ 16252/06/13 - מדינת ישראל, משטרת ישראל, תביעות שלוחת רחובות נגד ט ע ר

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 16252-06-13 מדינת ישראל נ' ע ר
בפני כבוד השופט מנחם מזרחי

בעניין: מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות
שלוחת רחובות באמצעות ב"כ עוה"ד מורן
ישראל

המאשימה

נגד

ט ע ר באמצעות ב"כ עוה"ד רן משגב

הנאשמת

הכרעת - דין

א. כתב-האישום וזירת המחלוקת:

כתב-האישום מייחס לנאשמת **עשרה אישומים** בעבירות של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (סה"כ 32 עבירות שונות).

נטען, כי בתאריכים 28.4.13, 4.7.13 במסגרת תמ"ש 48388-05-11 הורה בית-המשפט לענייני משפחה בתל-אביב-יפו על הסדרי ראיית הקטינה, בתם המשותפת של הנאשמת והמתלונן, כמפורט במבוא לכתב-האישום.

נטען, כי הנאשמת הפרה את ההוראה החוקית הנ"ל, במספר מקרים, בהתאם לאישומים השונים (3.5.13, 30.4.13, 7.5.13, 7.6.13, 10.5.13, 2.8.13, 3.2.14, 8.9.14, 17.9.14 והלאה, 21.12.15), בכך שהיא לקחה את הקטינה ביום ג' מגן הילדים, לא אפשרה למתלונן לקחת את הקטינה מן הגן, העבירה את הקטינה לגן אחר ללא ידיעתו, משך תקופה ארוכה מנעה ממנו מפגש עמה, בדרכים כאלה ואחרות - הכל כמפורט בכל אישום ואישום.

עיון בחומרי הראיות ובעדויות, שנשמעו לימד, כי חזית המריבה האמתית בין הצדדים היא בשתי שאלות:

אחת, בטענת הנאשמת, כי בתאריכים מסוימים היא לא מנעה מן הנאשם את קיום הסדר הראייה, משום שהוא לא הגיע לממשם מטעמיו שלו.

שנייה, טענת הנאשמת כי במועדים הספורים בהם הפרה את הסדר הראייה שנקבעו, היא עשתה כן, משום שחששה לשלום הבת נוכח התנהגותו של המתלונן.

ב. ההוראות החוקיות שהופרו:

החלטות הרלוונטיות של בית-המשפט הנוגעות להסדרי הראייה הם כדלקמן:

בהערת פתיחה אומר, כי במהלך ניהול ההוכחות, בתחילה, לא היה ברור די הצורך מה הן ההוראות החוקיות שעמדו בתוקף, מה גדרן, היכן הן מאמצות את התסקירים השונים, המעניקים מתווה קונקרטי להוראות החוקיות, מהם גדרי ההחלטות וכיו"ב.

ואכן בית-המשפט העיר את הערותיו במהלך ניהול ההוכחות, עד אשר התקבלה ההחלטה בעמוד 41, וטיפין טיפין הוגשו המסמכים השונים אשר האירו את תמונת המצב המשפטית בעניין זה, כפי שיבואר להלן:

(א). החלטת בית-המשפט במסגרת תמ"ש 48388-05-11 מתאריך **1.4.12 (ת/58)** קובעת:

"בשלב זה אני קובעת כי הסדר ראייה בין האב לקטינה יתקיימו **פעמים בשבוע, בימים שייקבעו על ידי פקידת הסעד** במועדים אלה יגיע האב, כשהוא מלווה על ידי אמו, למעון בו נמצאת הקטינה ייקח אותה משם בשעה 14:30 וישיבה לידי האם בשעה 19:00" (סעיף 4).

נמסרה כאן **הוראה כללית לקביעת הסדר הראייה** בימים שייקבעו על-ידי **פקידת הסעד**, אולם לא צורפה ההוראה המשלימה ואין לדעת מה נקבע.

בהערת אגב, אציין, כי הוראה זו כלל לא אוזכרה בחלק הכללי של כתב-האישום - חבל שכך - אולם אין בכך כדי לקפח את הגנתה של הנאשמת, אשר הייתה מודעת לה והייתה חלק מכל ההליכים אשר הולידו את ההוראות השונות.

(ב). החלטת בית-המשפט במסגרת תמ"ש 48388-05-11 מתאריך **28.4.13 (ת/א2)**:

"לדין במועד הקבוע ליום **3.6.13...עד למועד הדין** יתקיימו הסדרי הראייה על-פי **המלצות תסקיר הסעד מיום 6.3.13**".

תסקיר במסגרת התיק הנ"ל (ת/ב - ת/52) מתאריך **6.3.13** שאומץ בהחלטה קבע:

"...2. סדרי הראייה **ייערכו פעמיים בשבוע**, האב ייקח את הקטינה מגן הילדים בתום פעילות הגן וישיבה בשעה 19:30 לבית האם, או למקום מפגש שיקבע בין ההורים...4. בסופי שבוע, אחת לשבועיים, בדרי הראייה יכללו לינה, האב יאסוף את הקטינה מגן הילדים בתום פעילות הגן וישיב אותה לבית האם במוצאי שבת".

כלומר עד ליום **3.6.13** הסדר הראייה הם כדלקמן:

פעמיים בשבוע האב ייקח את הקטינה מגן הילדים בתום פעילות הגן וישיבה בשעה 19:30, לבית האם או למקום מפגש שייקבע. בסופי שבוע, אחת לשבועיים, כולל לינה, האב יאסוף את הקטינה מגן הילדים בתום פעילות הגן, וישיב אותה לבית האם במוצ"ש.

בהחלטה הנ"ל לא נמסרו ימים להסדרי הראייה - יתכן והם מצאו ביטוי במסמך נ/2 מיום 10.3.13 - ימים ג שעות 14:30 - 19:30 + ו שעות 09:00 - 13:30 - ונמסר כי ההסדר יחול ביום ו' 15.3.13.

אמנם לא הוצגה בפניי החלטה קונקרטיית נוספת, אך יש לזכור את ההוראה הכללית של בית-המשפט בסעיף (א) דלעיל, המוסרת לפקידת הסעד את הסמכות לפרוט את הימים והשעות למימוש ההסדר.

(ג). פרוטוקול בית-המשפט במסגרת תמ"ש 48388-05-11 מתאריך **3.6.13** (ת/9) נקבע, בין השאר:

"6. אני קובעת כי בשלב זה ועד למתן החלטה נוספת שתינתן לאחר התייעצות עם יחידת הסיוע ועם הגורמים המקצועיים שם, יתקיימו הסדרי הראייה במתכונת שנקבעה אלא שבשלב זה יהיו בנוכחות הסבתא או מישהו אחר מבני המשפחה של האב. הביקורים יכללו לינה".

כלומר, מיום זה והלאה ימשיכו לחול, באופן עקרוני, אותם תנאים להסדרי ראייה כפי שהתקיימו עד כה.

(ד). החלטת בית-המשפט הנ"ל מתאריך **4.7.13** (ת/10):

"...אני נותנת להמלצות פקידת הסעד בתסקיר תוקף של החלטה. במידת הצורך, ולפי שיקול דעתה של פקידת הסעד, ניתן להסתייע במשטרת ישראל לביצוע סדרי הראייה. המשטרה תפעל רק בנוכחות פקידת הסעד...".

לת/10 לא הוצמד תסקיר.

עיון בת/53 שהינו תסקיר מתאריך **8.7.13** (לאחר ההחלטה) מלמד, כי תסקיר זה הממליץ:

"...המפגשים בין האב לקטינה יתקיימו בימי ג' **13:00 - 19:00**, ימי ו' מתום הגן ועד מוצ"ש..."

(ה). החלטת בית-המשפט הנ"ל מתאריך **26.1.14** (ת/40):

"א. פקידת הסעד תפעל לחידוש הסדרי הראייה לאלתר בהתאם למתווה המדורג שנקבע בוועדת התסקירים מיום 16.12.13 או מדרג אחר, **כפי שיקול דעתה**..."

לא נמסר במסגרת התיק הפלילי מהם הסדר הראייה שנקבעו בסופו של דבר.

(ו). פסק-דין בית-המשפט הנ"ל מתאריך **29.4.14** (ת/45):

"...בתיאום פקידת הסעד, האם תאפשר חידוש מידי וללא דיחוי של הקשר בין האב לקטינה, וזאת בהתאם למתווה שנקבע על-ידי ועדת התסקירים. האב יפגוש את הקטינה פעמיים בשבוע, בימים **שני ורביעי**, וכן בכל סוף שבוע שני. ככל שיעלה הצורך בשינוי הסדרי הראייה, **אני מסמיכה את פקידת הסעד**...הסדרי הראייה יתקיימו בין האב לקטינה באופן כזה שיאסוף אותה מגן הילדים בתום פעילות הגן בשעה 13:30 וישיבה לבית האם עד השעה 19:30...האב יאסוף את הקטינה בכל סוף שבוע שני, ביום שישי בתום פעילותה בגן בשעה 11:45 וישיבה לבית האם עד שעה לאחר צאת השבת...(עמוד 22)".

כלומר, הסדר הראייה הם פעמיים בשבוע, בימים שני ורביעי ובכל סוף שבוע שני, איסוף בשעה 13:30 מהגן והשבה בשעה 19:30.

תסקיר מתאריך 12.5.14 שצורף לת/53 ממליץ:

"בהתאם להחלטת...מיום 29.4.14...החל יום **14.5.14** ומדי יום רביעי ושני האב יאסוף את בתו מהגן ברחוב יעקב מדהלה 20 בתום הפעילות בשעה 13:30 ויחזירה לבית האם עד השעה 19:30".

תסקיר מתאריך 18.5.14 שצורף לת/53 ממליץ:

"...החל מיום ו' **23.5.14** וכל סוף שבוע שני ובנוסף לביקור אמצע השבוע, האב יאסוף את הבת בתום פעילותה בגן בשעה 11:45 וישיבה לבית האם עד שעה וחצי לאחר צאת שבת".

תסקיר מתאריך 26.6.14 שצורף לת/53 ממליץ על הסדר הראייה בתקופת החגים.

תסקיר מתאריך 30.9.14 שצורף לת/53 מודיע לבית-המשפט כי:

"מיום 14.7.14 לא מתקיימים הסדר ראייה בין האב לבתו...בשל העובדה שהאם מונעת הסדרים אלו".

(ז). החלטה במסגרת תמ"ש 10028-12-14 מתאריך **16.11.15** (ת/47):

"נוכח האמור, אני מורה כי בין האב לקטינה יתקיימו מפגשים פתוחים, **ללא פיקוח**, באופן הבא: משך שלושה שבועות, יתקיימו הסדרי ראייה בימי **ב'**, כאשר האב יאסוף את הקטינה מהמסגרת החינוכית בכל יום ב' וישיב אותה לבית האם עד השעה 18:30. **לאחר שלושה שבועות**, יתווספו גם ימי **רביעי** להסדרי הראייה כך שהאב יאסוף את הקטינה מהמסגרת החינוכית בכל יום ב' ו - ד' וישיב אותה לבית האם עד השעה 18:30... (עמוד 3)".

כלומר, ההסדר ששונה במקצת, הפך להיות מדורג, ולאחר שלושה שבועות אמור היה להתקיים, באופן כללי, כפי שהיה עד כה וכן הוסף התנאי שלפיו המפגשים ייערכו ללא פיקוח, כמפורט.

(ח). החלטה במסגרת תמ"ש 10028-12-14 מתאריך 29.12.16 **(נ/20)**, במסגרתה מסר בית-המשפט הוראות שונות והוסיף:

"יובהר כי הקטינה הינה בת 6 לערך היום, נכון להיום **אינה רואה את אביה** ועל הפרוייקטור מוטלת המשימה לחידוש המפגשים..." (סעיף 6).

אלו הן ההחלטות השיפוטיות, הרלוונטיות, אשר נמסרו במשך השנים, ואשר הובאו בפניי במסגרת הליך הבאת הראיות.

ועתה לשאלה הראשונה - האם הנאשמת הפרה את ההוראות החוקיות שנמסרו לה מאת בית-המשפט.

ג. עדות המתלונן:

המתלונן מסר עדות כואבת, מדם לבו (עמוד 32 שורה 13 והלאה) במסגרתה פרש את השתלשלות האירועים, החל מנישואיו לנאשמת, דרך לידת בתם, התערערות היחסים, הפרידה, הסדר הראייה, ההתדיינויות הבלתי פוסקות בבתי-המשפט, המרדף ללא לאות לממש את זכותו לפגוש את בתו.

הייתה זו עדות **מהימנה ואמינה**, שניתן לסמוך עליה קביעת ממצאים, כנדרש במשפט פלילי, אך בהסתייגות שתובא בהמשך.

המתלונן היה זהיר בעדותו - מה שזכר אמר - מה שלא זכר - הקפיד להדגיש כי אינו זוכר.

המתלונן לא הגזים בעדותו, ולא העצים את ההתרחשויות, אלא מסר דברים כהווייתם.

המתלונן לא נרתע לתאר את התנהגותו הלוקה ביחס לאירועים מסוימים, אף כאשר היא לא החמיאה לו.

הוא תיאר את מעשיה של הנאשמת אשר מנעה ממנו לממש את הסדר הראייה: "והייתי מגיע לקחת את הילדה, אז הגננות כבר היו מוסטות..." (עמוד 35 שורה 4 והלאה).

בהמשך הדרך, שוב הנאשמת "החליטה עוד פעם להפסיק את הסדרי הראייה ולהיעלם. כך זה היה כל הזמן" (עמוד 35 שורה 14).

הוא נאלץ לעשות מאמצים למציאת הגן שאליו הועברה הקטינה: "ואז מצאתי את הגן..." (עמוד 35 שורה 15).

וכן: "זה היה כשאני מגיע לגן, מגיע לנקודת המפגש, היא פשוט לוקחת את הילדה לפני הזמן, או שלא מביאה את הילדה..." (עמוד 35 שורות 24 - 25).

מטבע הדברים לא יכול היה המתלונן בעדותו למסור השתלשלות עניינים מדויקת, לפי זמנים, משום ש"רציתי לומר שאני סך הכל נמצא בתוך זה שש שנים עם שוב ושוב הפרות הסדרי ראייה, שוב ושוב החלטות ופסקי דין..." (עמוד 37 שורות 6 - 7).

המשיך ותיאר את כל הדוחות שהוגשו לערכאות השיפוטיות ואת סד ההליך בו היה נתון (עמוד 40 שורה 16 והלאה).

כאמור, המתלונן לא יכול היה למסור עדות, מזיכרונו ביחס לכל אישום ואישום, בנוגע לתאריך ושעה בו הפרה הנאשמת את הסדר הראייה והוא נאלץ להיעזר ברישום שאותו ערך לקראת עדותו (הערת בית-המשפט בעמוד 40 שורות 27 - 28). לדבריו: "אני זוכר את האירועים רק לא לפי הסדר" (עמוד 40 שורה 29).

המתלונן העיד אמנם על פרטים שונים הנוגעים לכל אישום ואישום (עמוד 42 שורה 17 והלאה), אולם הוא עשה כן תוך עיון ברישום שאותו ערך לקראת המשפט: "המתלונן מקריא מאותו מסמך שערך לעצמו" (עמוד 42 שורה 21) וכן ראו החלטת בית-המשפט בעמוד 43 לפרוטוקול.

בהמשך, מסר פרטים נוספים, אולם היה זה בדרך של חקירה ראשית, על דרך חקירה נגדית (עמוד 44 שורה 23).

בהחלט ניתן היה להעניק משקל למסמך שבו נעזר המתלונן בעת עדותו, אילו היה זה מסמך שנערך בזמן אמת, משל יומן אירועים, והמאשימה הייתה מבקשת להגישו לפי "כלל האימוץ", אולם, לא כך היו פני הדברים.

המתלונן נשאל לפשרו של המסמך והשיב: "ש: המסמך שעומד בפניך ובעזרתו אתה משיב על השאלות, זה מסמך שעשית בזמן אמת, כמו שמנהלים יומן או שהכנת אותו לקראת המשפט? ת: כן. אני מנהל יומן על כל דבר שקורה, כולל כל המסמכים, בתקווה שביום אחד, אם אני אזכה לראות את הילדה שלי אז שהילדה שלי תדע על מה מדובר. עשיתי קצרנות של תאריכים מסוימים. **מדובר במסמך שהכנתי מתוך רישום אותנטי שיש לי במחשב. המסמך שמור במחשב שלי. אם בית-המשפט ירצה אני יכול להציג אותו**" (עמוד 44 שורה 29 והלאה).

בד"נ 23/85 - מדינת ישראל נגד דוד טובול, פד מב (4), 309 נקבע: "כאשר עד מוסר תוך כדי עדותו בבית המשפט כי אכן אמר או כתב דברים פלוני במועד כלשהו בעבר וכי דברים אלו הם דברי אמת, יש בכך משום אימוץ בדרך האזכור של הדברים הללו שנמסרו או נרשמו במועד כלשהו לפני המשפט, והם הופכים בכך IPSO FACTO לחלק מן העדות הנמסרת בבית המשפט...".

המאשימה לא בקשה להגיש את המסמך המקורי - אותו יומן אירועים שנוהל על-ידי המתלונן - במסגרת "כלל האימוץ" - אשר יתכן והיה מסיר את הערפל ומאפשר הענקת משקל רב יותר לעדותו, בכל הקשור למועדים ומקומות, המתייחסים להפרות הנאשמת.

ודוק: מזכ"ד ת/23 עולה כי המתלונן נשאל והשיב כי **ברשותו מסמך** המפרט את כל מועדי ההפרה ומת/24 נמסר כי מסמך כגון זה נשלח לחוקרים.

ואין זה עניין של מה בכך, שכן הוגש מסמך נ/1 מאת הגנת רחל לוי, מהגן בו ביקרה הקטינה בשנת הלימודים 1.9.14 - 30.6.15 (עמוד 22 שורה 9) שם רשמה, בין השאר "לא פגשתי את אביה הביולוגי, כך שאין לי מידע לגבי התנהגותה עמו". כמו כן, היא העידה בעניין זה: "כשאני הייתי הוא מעולם לא הגיע לגן" (עמוד 22 שורה 2). ואולם, בהחלט יתכן כי המתלונן הגיע אל הגן ביומה החופשי של הגנת (עמוד 22 שורה 21 והלאה), אך עדיין ראייה כגון זו מחייבת בירור ראייתי קפדני ביחס לכל מועד ומועד שבו נטענה הפרת צו שיפוטי.

ואכן, המתלונן העיד בהגינות, למשל ביחס לאישום השישי: "שם כבר, אני לא זוכר..." (עמוד 45 שורה 17). והשיב:

"לשאלת בית-המשפט - **אני לא זוכר תאריכים ושעות, מדובר ב - 6 שנים, אם אני אזכור?**" (עמוד 45 שורה 23).
וכן, לא זכר מה ארע במשך שבעת החודשים נשוא האישום השביעי, אבל זכר שכשבעה חודשים לא ראה את בתו (עמוד 46 שורה 1).

ההודעה בדבר גניזת התלונה (נ/19) מחוסר ראיות ביחס לאירוע מיום 9.3.15 (לא מנוי בכתב-האישום) לה צורפה תלונתו של המתלונן מתאריך 10.3.15 ובשורה 9 שם הוא מדווח על הפרה נוספת מתאריך 9.3.15. למסמך זה, צורפה גם הודעתה של הנאשמת מתאריך 12.3.15 שבמסגרתה נרשם כי היא ביצעה, לכאורה, בדיקה עם הגננת וכי המתלונן לא היה כלל בגן (שורה 12). ואולם, עיון דקדקני בדברים שמסר המתלונן מלמד, כי אין זה ברור להיכן ניגש ויתכן שעשה כן כדבריו: "ולא קיבלתי כרגיל את הילדה (מבית הגרושה) (... רחובות)". כך שאין לתמוה על הביורור שעשתה הנאשמת בעת חקירתה, כאילו הוא סותר את התלונה.

וביחס לאישום השמיני, לא הועילה גם הודעתו במשטרה, משום שלפי דבריו הוא התבקש לאגור את ההפרות ולהגיש את תלונתו במשטרה במאגד נוכח מספר הפרות, והוא עשה כן באיחור ניכר: "זו תלונה אחת על כמה הפרות. אני נתבקשתי על-ידי מפקד המחוז או אחד החוקרים, שלא להגיש תלונות ברצף, ואמרו לי לאסוף כמה ולבוא בפעם אחת..." (עמוד 46 שורות 24 - 25).

ביחס לאישום התשיעי סיפר בפירוט, וכן הוצג סרטון (תוכנו פורט בעמוד 48 שורות 1 - 4) המגבה את העדות: "זה מתקרב לתקופה שלנו אז יותר קל לזכור" (עמוד 47 שורה 27). וכן העיד: "לא זוכר תאריכים מדויקים" (עמוד 48 שורה 20).

חריג לכך היה גם האישום העשירי, ביחס אליו מסר פירוט רב מזיכרונו (עמוד 49 שורה 1 והלאה), מה גם שאירוע זה תועד במצלמות, כפי שפורט על-ידי בית-המשפט בעמוד 85 לפרוטוקול.

מובן שאין לבוא חשבון עם המתלונן שלא זכר תאריכים ושעות, שעה שהוא מעיד על מסכת הפרות בת מספר שנים, ועדיין אין בכך כדי להפחית מדרישת הדין הפלילי, להוכחת כל הפרה והפרה, כשלעצמה.

בהעדר אותו רישום מקורי שערך לעצמו, בזמן אמת, **שלא מובן מדוע המאשימה לא בקשה להגישו**, קשה לקבוע מסמרות, של הפרות, לפי מועדים מדויקים כמיוחס לנאשמת בכל אישום ואישום.

ודוק; בהחלט סבירה טענת ב"כ הנאשמת, כי יתכן שבמועד כזה או אחר, לא התייצב המתלונן למימוש הסדר הראייה עם הבת, מטעמים שונים, כגון שהיה חולה, או מאושפז (עמוד 53 שורה 2 והלאה - חולה קרון - "מתאשפזים שבוע שבועיים" + עדות אמו י ה: "שבוע או 10 ימים משהו כזה" - עמוד 61 שורה 31).

כאמור, העובדה שעדת ההגנה, הגנת, **רחל לוי** מעולם לא ראתה את המתלונן (מלאה את הפרטים בנ/1, סיפרה

שמעולם לא ראתה את המתלונן בגן וכך גם במסמך נ/1: "לא פגשתי את אביה הביולוגי..." ושהעידה, כי טיפלה בבת בשנים ספטמבר 2014 - 2015, אינה שוללת את טענת המתלונן כי הגיע לגן וביקש לממש את זכותו לראיית הקטינה, שכן בהחלט סביר שהגננת לא נכחה בכל יום ויום בגן לדבריה "כן, יש לי יום חופשי" (עמוד 22 שורה 21).

המתלונן שלל את טענת הנאשמת, שלפיה הוא נוקט אלימות כלפי הבת, ואני מקבל את עדותו בעניין זה: "זה טענות שקריות, לא קיימות ולא היו מעולם. אם היה דבר כזה, לא הייתי ניגש לכל המבחנים שעשיתי הסכמתי לכל מבחן ושילמתי כסף מלא גם כאשר ביקשתי משמורת..." (עמוד 49 שורה 19 והלאה).

במסגרת החקירה הנגדית הופגש המתלונן עם שאלות שונות, מן הגורן ומן היקב והוא השיב להן בלא כחל ושרק, ומבלי שב"כ הנאשמת הציג סתירה או פרכה היורדת לשורש העניין.

נטען כלפיו כי הוא מטופל פסיכיאטרית וכל שניתן היה להוכיח כי הוא נוטל תרופה מסוימת, שאינה רלוונטית כלל (עמוד 50 שורה 12 והלאה וראו מסמך נ/6, שאין בו סתירה).

הוא אישר כי נחקר באזהרה בחשד לאלימות, אך "סגרו את כל התלונות" (עמוד 51 שורה 1) וב"כ הנאשמת לא הוכיח אחרת.

נטען כלפיו, באופן מוזר, כי היה עליו לתעד בתצלומי ווידאו כל הפרה והפרה (עמוד 52 שורה 4 והלאה) ואף שהיה עליו להוציא פלטי איכון שמוכיחים שהיה במועדים הרלוונטיים בגן (עמוד 53 שורה 17 והלאה), שהיה עליו לבצע בירור ברשת האינטרנט באיזה גן מבקרת בתו (עמוד 52 שורה 29).

דווקא אופן התנהלותו זו, מלמדת על תום-ליבו, על מי שלא כלכל מעשיו בראייה עתידית של שיקולי רווח והפסד, תועלת משפטית ועל המניע העיקרי אשר ליווה את מעשיו - הרצון לממש את הסדר הראייה - הא ותו לאו.

נוכח עדותו של המתלונן, שאותה אני מקבל, אני קובע כממצא, כי למרות שלא ניתן לקבוע מסמרות ביחס למועדים שבהם מנעה ממנו הנאשמת לממש את הסדר הראייה, לפי צווי בית-המשפט, הרי שניתן לקבוע ממצא כללי, שבתקופה הרלוונטית, במספר רב של פעמים כך היו פני הדברים.

ממצא זה, מקבל חיזוק בראיות הבאות שיפורטו להלן:

ראשית, בהודעותיה של הנאשמת במשטרה, כפי שתפורטנה בהמשך, שבהן אמרה בפה מלא, באופן נחרץ וחד-משמעי: "...אני לא מוכנה למסור אותה ללא פיקוח... ידוע לי שאני עוברת על החוק" (ת/1 שורות 6 - 7).

שנית, פקידת הסעד הרלוונטית, **דליה חומש**, מסרה דיווחים מפיה של הנאשמת, בזמן אמת שהיא לא תאפשר את הסדרי הראייה: **"זה דיווחים גם מפיה של ט שהיא אמרה שלא תאפשר"** (עמוד 57 שורה 32).

אכן, העובדת הסוציאלית רשמה בזמן אמת דברים שאותם אמרה הנאשמת. כך, למשל, ניתן למצוא במסמך ת/60 מתאריך 6.6.13 שהופנה אל בית-המשפט: **"...האם מסרה כי לא תאפשר לאב לקחת את בתו ת' לביקור סוף שבוע...ברצוני לשוב ולהדגיש...כי האם ממשיכה לפגוע בשלומה הנפשי של הילדה בכך שמונעת ממנה בכל דרך קשר עם אביה"**.

אף אם יאמר, כי דברים אלה לא נרשמים מידיעה אישית, כלומר שהעובדת הסוציאלית לא ראתה את הנאשמת מונעת מן המתלונן את מימוש הסדרי הראייה, הרי שקבלת התלונות ממנו, בזמן אמת, תומכת בעיקר עדותו, ומנגד לפנינו ראייה שהיא אמרת הנאשמת, ואמרה זו קבילה לחובתה לכל דבר ועניין.

שלישית, אם המתלונן, **י ה**, העידה, בעדות מהימנה ואמינה, כי נהגה להתלוות אל המתלונן כדי לממש את הסדר הראייה, והנאשמת לפחות ביחס לתאריך מסוים "באותו יום באנו לגן והגננת לא נתנה לנו לקחת את הילדה..." (עמוד 61 שורה 1). נמסרה הודעתה במשטרה (נ/9) ואין בה סתירה היורדת לשורשו של עניין. בהחלט סביר שאדם ימסור בתאריך 17.7.13 (מועד ההודעה) מה אירע ביום 7.6.13 (שורה 9 והלאה).

רביעית, הסרטון (ת/34 - דוח צפייה) שאת הנצפה בו תיארתי בעמוד 85 לפרוטוקול, **מדבר בעד עצמו והוא מציג את פנייתו המתחננת של המתלונן אל הנאשמת לפגוש את בתו, וכיצד היא מונעת זאת ממנו מסיבה בלתי מוסברת**.

חמישית, צילום **מסרונים** (ת/56) שהוחלפו תומכים בטענה כי המתלונן חפץ לקיים הסדרי ראייה והנאשמת אינה מאפשרת לו זאת.

שיח מסרונים כגון: "אני מקבל אותה מחר?" ו-"לאיזה גן העברת את ת'?" ותשובתה של הנאשמת "לא" כפי הדוגמא מימים 5.9.14 ו- 10.9.14 מדבר בעד עצמו.

בעניין זה, לא מיותר יהא להפנות גם לנ/18 התומך דווקא בתזה המאשימה, שם רשם לבעלה של הנאשמת ביום 17.11.15 ביחס להפרה נשוא האישום העשירי ביום 21.12.15: "תשאל את האישה אם היא מתכוונת להכין את ת' שאני בא מחר לקחת אותה, שלא תהיה בהלם. תודה, מחכה לתשובה".

על כן, ראיות אלה, שפורטו לעיל מחזקות את עדות המתלונן ומתיישבות עמה, הן מלמדות כי הנאשמת הפרה את צווי בית-המשפט הקובעים את הסדרי ראיית הקטינה.

ד. האם הנאשמת אשר מנעה מהמתלונן לממש את הסדר הראייה לפי צווי בית-המשפט, פעלה תוך הגנת צורך?

להלן אציג, את הראיות שלפי הטענה תומכות לכאורה בטענת הנאשמת, כי לא מסרה את הקטינה לרשות המתלונן במסגרת הסדר הראייה, משום שחששה לשלומה:

ראשית, מעדותם של השוטרים הנוגעים בדבר עלה, כי הם לא ביררו עד תום את תלונות הנאשמת כי המתלונן נוקט באלימות כלפי הקטינה והם הסתפקו בהפניה לתיקי החקירה שהתבררו ביחידה אחרת מבלי לבחון אותם בעצמם, כאילו הייתה זו יחידה חיצונית למשטרת ישראל.

הסברים כגון: "יש תיקים בתחנת תל-אביב על התלונות שלה הייתי בקשר עם החוקר בתל-אביב... אין לי גישה לתיקים בתל-אביב... אני לא חוקר את המקרה אלא תל-אביב... להיכנס לתיק אסור לי חוץ מלבדר עם החוקר... צריך לשאול את החוקר שגבה ממנו את העדות" - עדות החוקר זוהר שלום עמוד 28 שורה 6 והלאה וכן עדות החוקרת שירה ביאר פרסי בעמוד 31 שורה 16 והלאה: "בחקירה אני לא רואה שאני עושה משהו באופן אקטיבי...".

אכן, זהו מחדל חקירה ואין לקבל את הסברי החוקרים לאי ביצוע פעולות החקירה המתבקשות.

מחדל חקירה נוסף, נמצא בהסתפקותם של החוקרים בביצוע שיחות טלפון שונות שניהלו עם הגננות/סייעות וכיו"ב (כגון 5/ מבלי לברר עמן בירור מעמיק וקפדני.

ואולם, אין למחדל חקירתי זה, בנסיבות תיק זה, משקל ראייתי שלילי המטה את הכף, שכן יש להניח את חזקת תקינות, שבמסגרתה אם היו נאספות ראיות, היה מוגש כתב-אישום והתיקים לא היו נגנזים.

שנית, גם פקידת הסעד הרלוונטית **דליה חומש** לא ביצעה בדיקה או חקירה מעבר לבדיקות שביצעה (למרות שאין זה מתפקידה) אך יחד עם זאת רשמה דברים ת/60 מסמך מיום 4.12.13 שמהם עולה כי היא **הציעה לנאשמת כי האגף לשירותים חברתיים ילווה את המתלונן לגן של הקטינה "ונשהה אתו ועם הבת בהתאם לשיקול דעתנו ועל-פי הצורך. האם התנגדה, שבה וחזרה על טענותיה הישנות לפיהן האב מסוכן לילדה...".**

כלומר, יש כאן מסמך המעקר את מהימנות ואמינות הטענה, שלפיה הנאשמת מנעה מן המתלונן את המפגשים, נוכח חששה מאלימותו כלפי הקטינה, שהרי גם להצעה הנ"ל, שבמסגרתה ינכח במפגש אדם אמין, צד ג' שיפקח שלא כך הם פני הדברים, לא הסכימה.

שלישית, עדת ההגנה **נורית נהרי**, שמסרה עדות מהימנה ואמינה, אשר תועדה בתצהירים 3/נ + 4/נ, ובהודעה במשטרה (המאשימה לא טרחה לבדוק הודעה זו), שבמסגרתה תיארה התרחשות, שניכר היה כי נטועה בזיכרונה,

כדלקמן:

"אם מדובר בפעם אחת שזה היה יום שישי שחילקנו תיקיות זה זכור לי והסבתא נכנסה ואחר כך האבא נכנס ואמרתי לה ת אבא והסבתא באו היא נצמדה אמרה לא רוצה ללכת **אבא מרביץ לי** (מדגימה היצמדות לרגליים). סיפרתי לאימא הייתי במשטרה, דיברתי עם הרווחה...זו פעם ראשונה שזה קרה, היא אמרה לי נורית, נורית אבא מרביץ לי פעמיים אמרה לי את זה ואז סבתא אמרה אסור, נו, נו, נו. אמרתי לאימא" (עמוד 64 שורה 1 והלאה). היא לא ראתה את המתלונן מכה את הקטינה.

זו יכולה להיות האינדיקציה הראייתית היחידה לחשש של האם, אולם מנ/3 עולה כי התבטאות הבת הייתה בתאריך **21.1.14** (סעיף 3) ואילו מנ/4 עולה כי התבטאותה הנוספת הייתה בתאריך **23.5.14** (סעיף 3).

כלומר, לפחות את **לינואר 2014** לא יכול היה להיות לנאשמת כל תירוץ או אבק ראייתי שיתמוך בחששה לאלימות מאת המתלונן.

ומעבר לכך, כפי שנראה, גם מינואר 2014 אין בכך כדי להקים הצדק להתנהגותה.

רביעית, איני מקבל את עדותה של הסייעת **שמחה צברי**, סייעת בגן, אשר תיארה התרחשות שבמסגרתה הקטינה ראתה את המתלונן מגיע לגן ו"היא נורא פחדה נצמדה אליו" (עמוד 65 שורה 16), משום שהתרשמתי כי האירוע אינו נטוע כנדרש בזיכרונה (למרות התייעוד שבת/27 - המזכר).

באורח מוזר ופלאי, היא לא דווחה עליו לגננת, אלא דווקא לנאשמת (עמוד 66 שורה 2), לא הסכימה לשתף פעולה עם המשטרה ולמסור את הדברים בזמן אמת, בהודעה סדורה (עמוד 66 שורה 24 - כלל לא זכרה את הפנייה), באורח שאינו מתיישב עם חובתה בדיון נקטה בגישה של "לא רציתי להיכנס לעניינים האלה" (עמוד 67 שורה 1).

חמישית, שאול בן פורת, פסיכולוג, מסר עדות הגנה, שהיא, למעשה, חוות דעת מומחה, מבלי שניתן למאשימה פרק זמן, כנדרש להיערך לה.

העיד (עמוד 71 שורה 10 והלאה), כי בדק את הקטינה מספר פעמים, ערך לה מבחנים שונים דוגמת נ/17, והסיק כי לקטינה רגשות שליליים כלפי המתלונן ורגשות חיוביים כלפי הנאשמת.

לדבריו, במהלך אחד המפגשים, אמרה הקטינה "באופן ספונטאני" (עמוד 72 שורה 2) שהמתלונן מרביץ לה.

איני מקבל את עדותו והנימוקים הבאים:

היא עומדת בסתירה לעדות מומחה אחרת, אשר הוגשה בפניי (ד"ר עמיר ברסקי - ת/54).

הוא בדק את הקטינה לאחר מספר מפגשים בנוכחות הנאשמת בסביבה בלתי אובייקטיבית בתקופה בה נמנעו הסדר הראייה באופן המקיים חשש להטיית תגובתה כלפי הנאשמת ונגד המתלונן.

הוא לא בחן את מעורבותו של המתלונן בחייה, ולא הביא בחשבון את מצב הדברים שבו נכפה עליו ריחוק.

תיקו של המומחה, שבו היו הרישומים עצמם, אבד לו, אינו בנמצא, ובית-המשפט לא יכול היה להפעיל שיקול דעת ישיר ובחינה של המבחנים שנעשו לקטינה, ובכלל זה לבחון את אותו רישום בזמן אמת, של הנטען שאמרה לו הקטינה אודות אביה.

ד"ר **עמיר ברסקי** (ת/54) חיווה דעה הפוכה: "הפגישות בקליניקה שלי בנוכחותי ובנוכחות ל, התנהלו באווירה טובה מאוד ונוצר קשר מצוין בין ל לת'. ניכר שת' מאוד אוהבת את אביה ונהנית מחברתו. **אי לכך לא ברורה התנהגותה של ט לקשר ולמפגשים.** ל הינו דמות חיובית בחייה של ת', ואהב אותה ויוצר קשר מהיר, חם ואוהב...**לכן אני ממליץ להפסיק את הסחרור הזה ולאפשר לאב ביקורים סדירים עם ת'...**"

תמונה אחרת מתקבל גם מחוות הדעת של **מכון שלם** מפברואר 2016 (ת/55): ביחס למתלונן: "ניכר כי ת' גילתה סימני היכרות ברורים כלפי אביה בדקות הראשונות של המפגש ולאחר מכן יצרה עמו אינטראקציה הדדית מלאה המעידה על קיום של קשר חם...האב הרשים כמי שרוצה בכל ליבו להיות ביחד עם בתו ולממש את אבהותו..." (עמוד 26) וכן גם ביחס לנאשמת: "בבדיקת אינטראקציה בין ט ובתה ת' נצפו יחסים קרובים וחמים בין האם ובת שעברו טלטלות רבות...ניתן לצפות שהיחסים מתנהלים בשלווה ונראה כי ת' רגילה שהאם יושבת עמה למשחק..." (עמוד 30).

ביחס לטענת המסוכנות של המתלונן: "ממצאי האבחון הנוכחי המשכיים להתרשמויות קודמות כאשר נמצא כי **אין כל עדות למסוכנות ו/או למאפיינים אלימים מצדו של מר ה-ע. כמו כן לא נמצאה אצל האב פתולוגיה אישיותית או מחלת נפש כלשהי...חשבו מאוד לציין כי אין כל הוכחה או אינדיקציה למסוכנות או אלימות של האב כלפי בתו ולפיכך אין כל אינדיקציה למסוכנות האב כלפי בתו או למגבלה במסוגלות ההורית כלפי הבת**" (עמוד 40).

אין בנ/12 המוסר בתאריך 27.6.14 כי "בחודש ינואר 2012 הילדה ת' שינתה התנהגותה שלא אפינה אותה", כדי להשליך דווקא על המסקנה התומכת בחששה של הנאשמת.

שישית, אביה של הנאשמת מסר עדות (עמוד 82 שורה 12 והלאה), שכולה הייתה הטחת אסופה של האשמות כלליות, בלתי רלוונטיות, **עטופה בהגזמות**, ואני קובע שהיא חסרת משמעות וחסרת משקל.

שביעית, אם הנאשמת, תיארה בעדותה שלוש סיטואציות (עמוד 84 שורה 10 והלאה) אך גם אם אקבל לצורך הדיון

את העדות כהווייתה (נוכח הקושי לאמצה בהיותה עדות מוטה ומטעם הנאשמת בלבד), הרי שהאירועים המתוארים ("רואה שנעשה אדום מרים יד הפנים נעשו אדומות היא מניקה...הוא איבד שליטה...") היו בתחילת הדרך, כאשר הנאשמת הניקה את הקטינה, לא ביחס לשאלת הפרת הסדר הראייה, אינם תומכים בטענה כי המתלונן נקט אלימות כלפי הקטינה בהמשך הדרך, ואפילו הנאשמת עצמה לא העידה ביחס לאירועים אלו.

שמינית, עדות הנאשמת שאיני מקבלה, מהנימוקים שיפורטו בהמשך, אולם כבר עתה אציין את דבריה בהודעתה ת/7 מתאריך 31.5.13 שורות 8 - 10:

"ש: האם ידוע לך על מקרים בהם הגרוש שלך היכה את הילדה כשהייתה אתו ? ת: לא ראיתי במו עיניי כזה והילדה אף לא אמרה כי הוא מרביץ לה אך היא אמרה לי שהיא בוכה עם אבא ולא רוצה ללכת אליו".

אם ניתן היה לקבל את חששה של האם, הרי שהוא יכול היה להתגבש, רק לאחר יום **21.1.14** שביחס אליו שמעה את הקטינה אומרת כי המתלונן "הכה אותה בראשה..." (סעיף 3 לנ/3 ועדות נורית נהרי (עמוד 63 לפרוטוקול).

על כן, לא ברור על אלו ראיות בעלות ממש, עד למועד זה, היא ביססה את אותו חשש.

תשיעית, הנאשמת העידה באופן חד-משמעי, כי היא מעולם לא ראתה על הקטינה סימני אלימות כפי הטענה (הכאה בראש), למעט סימני "כחולים" על רגלה (סימנים שיכולים להתקבל משהייתה של הקטינה בגן, במצב הרגיל של הדברים) (עמוד 87 שורה 13 והלאה).

פניותיה של הנאשמת לנציב תלונות הציבור והתשובות (נ/13 + נ/14) אינן מלמדות דבר, מלבד, זאת שהנאשמת מלינה, כפי שהלינה.

עשירית, הדאגה של הנאשמת מפני האלימות הנתענת של המתלונן כלפי הקטינה, רדיפתה אחר הרשויות שימנעו זאת, אינן מתיישבות, עם זימוניה הרבים אל תחנת המשטרה, ותירוציה שאינה יכולה להתייבב, כמפורט במזכרים רבים המצויים בחומר שהוגש (דוגמת ת/8, ת/11, ת/12, ת/14, ת/15, ת/16, ת/17, ת/19, ת/51 וכו').

אם הנאשמת פעלה תוך חרדת קודש לשלום הבת, מדוע כאשר היא מוזמנת למשטרה לא תחיש פעמיה, תפרוש את ראיותיה, אלא מסרה כי אינה יכולה להתייבב בתחנת המשטרה, מטעמים שונים, ואיני מקבל את הטענה כי פעלה בדרך זו נוכח אכזבתה הקשה מטיפול הרשויות בפניותיה.

אחת-עשרה, הניסיון להציג את המתלונן כבעל תחלואה שונה המסכנת את שלום הקטינה (נ/6) התברר כניסיון עקר, וקיבל את הסבריו המהימנים והאמינים לנטילת התרופה המדוברת (עמוד 50 שורה 13).

שתיים-עשרה, בכל הכבוד, פסק-הדין של בית הדין הרבני בתל-אביב-יפו (נ/10), אשר קבע בעמוד 9, בין השאר: "מסוכן לאשה" הוא בבחינת עדות מפי השמועה בפניי, אין לדעת מה התשתית הראייתית שעמדה בפני בית-הדין הנכבד בקביעה זו.

המסמך נ/11: "ל אינו עקבי בטענותיו...התנהגותו כלפיה נוקשה ואובססיבית. מאוד חפץ בשלום בית אך לצערי אינני רואה מקום לכך", אינו מקים ראייה שמבססת טענה כה חרי לאליומות כלפי הקטינה.

הגנת ה"צורך":

סעיף 34 יא לחוק העונשין התשל"ז - 1977 קובע:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי להצלת חייו, חירותו, גופו או רכושו, שלו או של זולתו, מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה הנובעת ממצב דברים נתון בשעת המעשה, ולא הייתה לו דרך אחרת אלא לעשותו".

הצורך הינו מצב, אשר בו נתון אדם כשהוא נאלץ להציל אינטרס לגיטימי ומוגן מפני סכנה הנשקפת לו מאירוע מסוים והדרך הסבירה ביותר, אשר בה הוא יכול למנוע את התממשות הסכנה היא על-ידי פגיעה באינטרס אחר, לגיטימי ומוגן אף הוא, של זולתו (ראו: פרופ' ש"ז פלר "הצורך" *stricto sensu* כמצב השולל את פליליות המעשה", משפטים ד' 5).

קיומה של הגנת הצורך מאיין את העבירה. מדובר בהגנה מסוג הצדק. עמד על כך הנשיא אגרנט בע"פ 10/49 **היוהמ"ש נגד פתניאב**, פ"ד ב' 424 בקובעו:

"משהוכחה טענת הצורך היא משמיטה את הקרקע מתחת לרגלי עצם האשמה וקובעת כי לא נעשתה כאן עבירה מעולם"

מקור הסכנה הינו ב"מצב דברים נתון", היינו קשת רחבה של סיטואציות המעמידות בסכנה את אחד האינטרסים החיוניים המנויים בסעיף.

הסעיף מונה רשימה סגורה של ערכים מוגנים שעליהם ניתן להגן.

בע"פ 410/71 **הורוביץ נגד מדינת ישראל**, פ"ד כו (1) 624 נקבע כי הכוונה במילים "שלו או של זולתו" לכל "אלה שלשלומם הוא אחראי".

ואולם, נדרשת קיומה של **מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה** - לפנינו דרישה לחומרת הפגיעה הצפויה. ההצלה נעשית על חשבון אינטרס לגיטימי של אדם אחר ולכן, קיימת דרישה שלא יהא מדובר בסכנה שבה טמונות אפשרויות פגיעה רגילות או קלות.

מקרה בו צפוי אדם לפגיעות קלות וסבירות עליו להתמודד עם הנסיבות אפילו אין לו סיכויים להתגבר על הסכנה או להיחלץ ממנה.

פרופ' אנקר (אהרון אנקר ורות קנאי "**הגנה עצמית וצורך לאחר תיקון החוק**", פלילים ג' 5) מביע את דעתו באשר לכך:

"ההגנה חלה גם כאשר הסכנה מאיימת על רכוש. יש לומר שבכל אחד מהאינטרסים המוגנים המנויים בסעיף תהיה הגנה אם סכנת הפגיעה היא **חמורה**, בהתאם לטיבו של אותו אינטרס. לכן תהיה הגנה כאשר יש סכנה של פגיעה חמורה ברכוש, אך לא תהיה הגנה כאשר יש סכנה של פגיעה קלה בגוף. כך למשל, סביר לחשוב שאין הגנה של צורך, כאשר הנאשם דוחף אדם אחר שאינו התוקפן כדי למנוע מתן סתירה, כי סתירה אינה פגיעה חמורה בגוף, גם לפי פירוש רחב... מותר לפגוע בתוקף כדי למנוע סתירה, במסגרת הגנה עצמית, אך אין לפגוע באדם תמים, אפילו תהיה הפגיעה בו שקולה".

אף אם אקבל את עמדת הנאשמת, **לצורך הדין ולצורך הדין בלבד**, לא התקיים יסוד זה של ההגנה הצורך.

לא התקיימה גם **דרישת המידיות**.

בנוסף, לא התקיים בנאשמת התנאי שלפיו: "**ולא הייתה לו דרך אחרת אלא לעשותו**":

מדובר בדרישה, אשר לפיה היה המעשה נחוץ ושקול.

תנאי להגנת הצורך הוא שלא הייתה לנאשמת דרך אחרת למנוע את הנזק הנטען על-ידה, והיא יכולה הייתה להבטיח את החשש הנטען בדרכים חלופיות אחרות, כגון הסכמתה לנוכחותו של צד ג', פנייה לרשויות, וכיו"ב.

יש לזכור, כי ההליכים התנהלו תחת פיקוחו ההדוק של בית-המשפט לענייני משפחה והגורמים אשר סייעו בידו.

לא התקיימה דרישת **הסבירות**.

סעיף 34טז שכותרתו "חריגה מן הסביר" מגלם את יסוד הסבירות בקובעו:

עמוד 16

"הוראות סעיפים 34, 34 ו- 34 יב לא יחולו באשר המעשה לא היה סביר בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה".

הסעיף מורה, כי גם אם הייתה זו הדרך היחידה למנוע את הסיכון והעושה נקט באותה דרך אסור לו לנקוט באותה דרך מעבר לסביר על מנת למנוע את הפגיעה.

האם גם האדם הסביר היה נוקט בדרך שבה נקטה הנאשמת למניעת הפגיעה הנטענת, כלומר הפרה שיטתית של צווי בית-המשפט, בבחינת עשיית דין עצמי?

האם יש לאשר דרך פעולה שיטתית ונמשכת של הפרת צווי בתי-המשפט, אשר בדקו את הסוגיה, שמעו את טענות הנאשמת, נעזרו במומחים ובבודקים, אספו ראיות, כדרכו של נאשם סביר? **תשובתי לכך היא בשלילה.**

על כן אני קובע, כי לא התקיימו בנסיבות תיק זה יסודותיה של הגנת ה"צורך", ולא היה לנאשמת כל הצדק שלא לציית להוראות בית-המשפט בדבר הסדרי ראיית הקטינה.

הגנה מן הצדק:

אני דוחה את טענת הנאשמת לקיומה של הגנה זו.

לא הונחה בפניי תשתית המובילה למסקנה כי משטרת ישראל נהגה ביחס לתלונותיה של הנאשמת באכי בררנית פסולה, ובמיוחד יש לדחות את הטענה, נוכח הקביעות שבהכרעת דין זו.

ה. פרשת ההגנה:

הנאשמת מסרה עדות, במסגרתה פרסה את גרסתה לאירועים.

הנאשמת תיארה את האלימות שלטענתה חוות מצד המתלונן לאחר נישואיהם (עמוד 68 שורה 7 והלאה).

לאחר לידת הקטינה היו למתלונן "התקפים" שבהם סיכן אותה (עמוד 68 שורה 11).

דרכיהם נפרדו.

נוהל הליך להסדרת ראיית הקטינה "בהתחלה הסכמתי כי רציתי שיהיה קשר" (עמוד 68 שורות 21-22).

לאחר מכן, מנהלת המעון דווחה שהקטינה "שינתה התנהגות וצורחת הילדה...אמרה שהיא שינתה ממש התנהגות..." (עמוד 68 שורות 24-25).

החל הליך משפטי, במסגרת זו הדיינות בבית הדין הרבני לקבלת הגט (נ/10).

לדבריה הגישה תלונות ובהן החשש לאלימות כלפי הקטינה אבל "אפילו לא הייתה חקירה שלו שם" (עמוד 69 שורה 5).

לא העלימה את עובדת העברתה השגרית של הקטינה בין הגנים (עמוד 69 שורה 11).

לדבריה הקטינה הייתה שבה מהגן "עם התקפי בכי לא מוסברים ואומרת שאבא היכה אותה בראש, אני מדווחת למשטרה" (עמוד 69 שורות 15-16).

תלונותיה נסגרו בלא כל חקירה (עמוד 69 שורה 21 והלאה).

לטענתה, לא מנעה את הסדר הראייה, למעט בנסיבות האישום השישי: "אני יכולה לומר על תאריכים ספציפיים או היה או לא. רוב הפעמים שרשומות בכתב-האישום הייתה הולכת לגן רגיל יש עדויות אין עדויות שמנעתי. משהו שאני זוכרת שמנעתי יומיים אחרי התלונה ביום 2.8.13 אישור מספר 6 שזה היה אחרי התלונה במשטרה. זה היה חופש. ואז לא ראיתי אותו אישית אבא באו אליי השוטרים ואמרו אנחנו באים לטפל בתלונה שלך נכנסו אלי הביתה. מפה אני לא זוכרת" (עמוד 70 שורה 14 והלאה).

הנאשמת אישרה כי היא **מכירה** את כל החלטות בית-המשפט בדבר הסדר הראייה (עמוד 76 שורה 16, 20 והלאה).

היא אישרה את חתימתה ע"ג הודעותיה במשטרה שידונו בהמשך והצהירה כי מסרה שם דברי אמת (עמוד 76 שורות 29 - 32).

אני דוחה את טענתה שלפיה בחקירות במשטרה אמרה דברים כלליים ("דיברתי באופן כללי" - עמוד 80 שורה 23), בלא התייחסות למועדי הפרה קונקרטיים.

כפי שנראה, בהודעות שונות ידעה בדיוק ביחס לאילו מועדים מדובר.

אף אם, לא בכל ההודעות התבקשה למסור פרטים אודות מועדי הפרות, תגובתה הכללית למידה כי היא מודעת לצווי בית-המשפט ומפרה אותם ביודעין.

הנאשמת טענה כי לא פעלה למניעת הסדרי הראייה, אולם בשלב מסוים יצא המרצע מן השק בעדותה: "כל הזמן אני פחדתי שהיא תימסר אבל לא יכולת להסתיר אותה. אני כל הזמן אומרת שאני לא רוצה ולא מוסרת אבל הפועל אבל לא עשיתי כי לא יכולתי להסתיר אותה" (עמוד 86 שורות 4 - 5). וכן: "אני לא מסרתי לו אי הגן...בתאריכים האלה הוא גילה או לא גילה..." (עמוד 86 שורה 17).

הנה כי כן, אין מנסים להסתיר את הקטינה אם הכוונה היא לקיים את הסדר הראייה, ואם קיימת כוונה לעשות כן, לא נזקק היה המתלונן להליך של "גילוי" הגן בו היא לומדת.

התרשמתי, כי הנאשמת מחזיקה בעמדות נוקשות, בלתי מוסברות, אשר נעלו אותה בתוך עמדתה והיא לא תסור ממנה ימין או שמאל.

התרשמתי מעדותה שלא מניע טהור של הגנה על הקטינה מנע מן הנאשמת את הסדר הראייה אלא תיעוב כללי לנאשם.

לא בכדי התייחסה אליו בעדותה בתואר "האישה הזו" (עמוד 87 שורה 7) ורק כאשר בית-המשפט הסב תשומת ליבה לשימוש בצמד מילים אלו, שינתה את שפתה ל"האבא".

עדותה של הנאשמת לא הייתה מהימנה, אינה אמינה והיא אינה עולה בקנה אחד עם דברים שמסרה בהודעותיה במשטרה.

בחקירותיה במשטרה מסרה את הדברים הבאים:

הודעת נאשמת מתאריך 2.5.13 - ת/3: טענה כי הנאשם מסוכן לילדה ואישרה: "ש: האם את יודעת שכיום לפי החוק ובית המשפט את חייבת למסור לל את הילדה לביקורים ? ת: אני יודעת, אבל הילדה תיפגע, כל עוד לא נבדקו הדברים בבית המשפט בדיון הילדה תיפגע, כי אין פיקוח. מבחינתי זה להפקיר את הילדה. עדיף לי להפר הוראה חוקית מאשר הילדה תפגע והילדה נפגעת" (שורות 9 - 11).

במועד זה, נחקרה הנאשמת באזהרתה בחשד לכך שהפרה את סידורי ראיית הקטינה בתאריך 25.4.13, ואכן מסתבר כי תאריך הפרה זה לא יוחס לה בכתב-האישום (כתב-האישום מתחיל לתאר הוראה חוקית שניתנה רק ביום 28.4.13). ואולם, יש בתשובתה כדי להשליך על הלך רוחה ועל סרבנותה הכללית לציית לצווי הסדרי הראייה.

הנה כי כן, הנאשמת מודעת לכך שקיימים הסדרי ראייה והיא מונעת אותם **ביודעין**.

הודעת הנאשמת מתאריך **12.5.13 - ת/1**: "עד יום 3.6.13 בו יערך דיון בעניין בנושא המשמורת על ביתי והסדרי הראייה אני לא מוכנה למסור אותה ללא פיקוח עד שיבדקו העניינים **ידוע לי שאני עוברת על החוק אבל אני מעדי את זה** מאשר שהבת שלי ת תיפגע" (שורות 6 - 7).

בחקירה זו, הוזהרה הנאשמת באזהרה כללית, מבלי שנשאלה בצורה קונקרטית, ביחס לאיזה אירוע היא נחקרת, מתי בדיוק ובאלו נסיבות הפרה לפי הטענה את ההוראה החוקית, ואולם ניכר מתשובתה, כי היא מודעת להסדר הראייה ומונעת אותם ביודעין.

כפי שנראה, בהמשך, אישרה כי לא ראתה את המתלונן פוגע בקטינה ולא שמעה על כך מפיה - אם כן, מה היה הבסיס הראייתי הממשי לדאגתה כי הבת תיפגע?

הודעת נאשמת מתאריך **31.5.13 - ת/7**: **בהודעה זו הודתה הנאשמת כי היא מפרה את צו בית-המשפט ואין לה בסיס עובדתי, ראייתי, אמיתי התומך בטענה כי המתלונן מכה את הקטינה.**

וכך מסרה: "אני מודה שאני אכן מפרה את הצו, אך יחד עם זאת אני עושה זאת מאחר ואני חוששת כי הילדה תיפגע בזמן שהיא אצלו ללא פיקוח...אני פוחדת שהוא יפגע בה פיזית מתוך נקמה ורצון לפגוע בי דרכה..." (שורות 1 - 6).

ואולם, כאשר ביקש החוקר לברר על איזה בסיס נסמך אותו חשש, הסתבר, כי מדובר בהשערות בלבד:

היא אישרה: **"ש: האם ידוע לך על מקרים בהם הגרוש שלך הכה את הילדה כשהייתה אתו? ת: לא ראיתי במו עיניי דבר כזה והילדה לא אמרה כי הוא מרביץ לה אך היא אמרה לי שהיא בוכה עם אבא ולא רוצה ללכת אליו"** (שורות 9 - 10).

על כן, לפחות עד שלב זה, כל טענה, שלפיה האב מכה את הקטינה, ובכלל זה הטענה במצאה ביטויה בתוך ת/7, היא טענה חלולה שאין לה על מה לסמוך.

רק בתאריך 21.1.14, אם בכלל, נוצר אותו חשש (סעיף 3 לנ/3 - תצהירה נהרי נורית).

הודעת נאשמת מתאריך **10.6.13 - ת/6**: בחקירה זו הוזהרה בהפרה כללית של הסדר הראייה מבלי לציין נגדה תאריכים נקודתיים. יחד עם זאת בגוף ההודעה היא הופגשה עם ההפרה מתאריך **7.6.13**, יום שישי, **(אישום רביעי)**

(שורה 23 והלאה): "לטענת ל בתאריך 7.6.13...". תשובתה לא הייתה כזו המכחישה את הטענה, אלא שממנה מתקבל אישור: "אחרי מה שקרה ביום שלישי...החלטתי אני מפחדת למסור את הילדה...**הבנתי של ואימא שלו באו לגן וניסו לקחת את הילדה והגננת יודעת שאני אוספת אותה, אלא אם כן אני מעדכנת והיא נכנסה לגן ועדכנה אותי ול ואימא שלו דפקו לה בדלת. בינתיים באנו אני ואבא שלי לקחת את הילדה. אני חייבת להגן על הבת שלי...**" (שורה 26 והלאה).

כלומר, יש כאן, למעשה, הודיה ברורה, תוך התייחסות למועד הפרה נקודי - האישום הרביעי.

הטענה שלפיה נדרשה הנאשמת לפעול כפי שפעלה אינה מגובה בראיות המלמדות איזה אירוע התרחש בינתיים (בין ה - 31.5.13 - 10.6.13) שגרם לה לחשוב כי המתלונן פוגע בבת, מה גם שכפי שהצגתי לעיל, בתאריך 31.5.13 (ת/7) אישרה כי לא ראתה ולא שמעה מפיה של הקטינה כי האב מכה אותה.

זכ"ד מיום 5.8.13 מאת רס"ר זוהר שלום, המתאר שיחה עם הנאשמת, במסגרת זו אמרה: "היא החלה לצרוח עלי שאינה מוכנה למסור את הילדה ולא משנה לה משטרה או בית-משפט וזאת מכיוון שהוא מכה את הילדה".

הודעת נאשמת מתאריך **6.8.13 שעה 10:19 - ת/49:** הנאשמת הוזהרה ביחס להפרה מיום 10.5.13 (**האישום החמישי**). הנאשמת מסרה שהיא מודעת שמפרה את הצו "אבל לצערי אני צריכה בגלל שאני צריכה להגן על הבת שלי מקווה שהמשטרה תעזור לי...שחייתי אתו הוא היה אלים כלפיי וסיכן את הילדה עם התקפים פסיכויים...".

הודעת נאשמת מתאריך **6.8.13 שעה 10:30 - ת/48:** הנאשמת מודעת לכך שהיא מפרה את צו בית-המשפט, אך מסרה כי עשתה כן, משום שהבת סיפרה לה שהמתלונן "**מרבץ לה בראש...והיא הדגימה שהוא נתן לה מכה בראש...**". היא אישרה שאינה מקיימת את הסדר הראייה. אישר הכי לא הבחינה על הקטינה בסימני חבלות (עמוד השני שורה 6 מהסוף: "לא היו עליה").

אזכיר בשנית, תצהירה של נורית נהרי (נ/3) מוסר כי התבטאותה של הקטינה כי אביה הכה אותה בראש הייתה בתאריך **21.1.14**, ורק מיום זה ניתן היה, אולי, לקבל את חששה של הנאשמת. בהתאם נ/4 מתאר התרחשות מיום **23.5.14**.

הודעת נאשמת מתאריך **16.2.14 - ת/13:** בחקירה זו הוזהרה הנאשמת באזהרה כללית. היא אישרה כי מונעת את הסדר הראייה "**...מחשש לשלום הילדה אני לא מוסרת לו את הילדה. אני מוכנה למסור את הילדה ללא פיקוח**" (שורה 8).

היא מסרה שמבינה שמפירה צווי בית-משפט אך "אני עושה זאת מחוסר ברירה בכדי להגן על ביתי..." (שורה 20).

הודעת נאשמת מתאריך **14.11.14 - ת/21:** בחקירה זו הוזהרה הנאשמת ביחס להפרה מיום 17.9.14 (**אחד**

התאריכים המצוי באישום התשיעי) אולם בגוף ההודעה הוטחו בפניה תאריכים נוספים.

מתגובתה עולה כי היא עושה כן ביודעין.

"ש: לטענת ל מאז 14.7.14 הוא לא רואה את הילדה ? ת: **לא זוכרת תאריך מדויק אבל יכול להיות שכן**" (שורות 5 - 6).

וכן: "איני יודעת לגבי תאריכים מדויקים אבל **החל מחודש יולי 2014 הוא לא ראה את הילדה ואיני מאפשרת לו להיפגש עמה מחשש לחייה...**" (שורות 8 - 9).

ובהמשך, ביחס לתאריך נוסף: "זה נכון, בתאריך 10.11.14 הוא **גילה** איפה הגן החדש שלה הוא הגיע לגן והסייעת שאינה מכירה את האב סירבה לתת לו את הילדה..."(שורות 19 - 20).

נשאלת השאלה מדוע נזקק המתלונן להליך של גילוי וחקירה הכין הגן של הילדה "הוא גילה" ? שמע מכך, הנאשמת הסתירה או לפחות לא יזמה הליך של גילוי היכן מתחנכת הקטינה והדבר מדבר בעד עצמו.

בהמשך, היא הודתה חד-משמעית שבהפרת צו הסדר הראייה היא עוברת על החוק (שורה 33).

הודעת נאשמת מתאריך **5.2.15 - ת/22** הוצג בפניה סרט שנטען כי צולם בידי המתלונן והמתעד את סירובה למסור את ביתם במסגרת הסדרי הראייה ותגובתה: "קודם כל מדובר בסרט ערוך..." (שורה 8).

הודעת נאשמת מתאריך **19.2.15 - ת/32** הביאה סרטון שלפי הטענה מתעד את הבת אומרת שאינה רוצה ללכת אל המתלונן משום שהמתלונן ירביץ לה.

הודעת נאשמת מתאריך **29.12.15 - ת/33** מסרה את הסבריה השונים לכך שאינה מאפשרת את קיום הסדר הראייה. בחקירה זו נחקרה ביחס להפרות תאריך 21.12.15 (שורה 11 והלאה)(**האישום העשירי**).

הנאשמת מסרה התייחסות ממוקדת למה שאירע באותו היום: "ואז הוא הגיע ביום שני 21.12.15 אני גם הגעתי לגן כי רציתי לעזור במפגש להרגיע את הילדה...הסייעת אמרה שלילדה שאבא בחוץ, והילדה שאלה איזה אבא, וכשהיא הבינה שזה ל היא אמרה לסייעת שהיא לא רוצה ללכת ואז ניסיתי להרגיע את הילדה והיא גם נתנה יד לאבא שלה, לשנינו ואז הצעתי לו שנלך יחד לגניה כדי להרגיע את הילדה או סתם שנלך ביחד כדי שהילדה תירגע והוא התעקש שהוא רוצה לבד ואז הוא מדבר למצלמה כי כל הזמן הוא מצלם...ואז בעלי התערב...ואז ל התחיל לדבר עם בעלי...ל אמר לו אני אשלח לך אנשים...ואז ל אמר ת' בואי איתי והיא משכה את היד פעמיים ולא הסכימה ללכת אתו וזה מצולם ואז ראינו

שזה יוצא משליטה...ש: האם בתאריך 21.12.15 היה אמור להיות המפגש הראשון של ביתך עם אביה ללא נוכחות מפקח? ת: באופן מעשי כן..." (שורה 12 והלאה).

כזכור, אירוע זה מתועד בווידאו, תיארת הנצפה בו בפרוטוקול הדיון (עמוד 85) וכן אפנה לת/34.

אם הייתה כאן נכונות אמיתית, באמת ובתמים, לקיים את הסדרי הראייה, לא הייתה הנאשמת מקבלת את פניו אל המתלונן בבואו לגן, במערך מלבה אש, בנוכחותה, נוכחות בעלה המתעד את האירוע בווידאו (מיד כאשר המתלונן מגיע, פונה אל הנאשמת בדברים ומפנה את תשומת ליבה לבואו) פונה אליו בדברים ומדברנו להתנהג כפי שהתנהג.

הודעת נאשמת מתאריך 21.9.14 - ת/42. בחקירה זו היא הוזהרה באזהרה כללית, אולם בגוף ההודעה נתבקשה להתייחס לתאריכים קונקרטיים של הפרות, נשוא האישום השמיני.

היא שוב מסרה, שאינה מאפשרת את הסדרי הראייה משום הטענה כי המתלונן פוגע בבת, אך כאשר התבקשה להתייחס לתאריכים שהוצגו לה הגיבה: "אני שומרת על זכות השתיקה" (שורה 25) (וראו, גם נסיבות החקירה כפי שתועדו בת/43).

כאשר הוצגה בפניה טענתו של המתלונן שלפיה: "ש: ל טוען שלא מקבל את הילדה כל פעם בתירוץ אחר, טוען כי פעם אחת הילדה הייתה חולה, פעם שנייה הייתה מלחמה?" הגיבה: "אני פחדתי להגיד לל את הסיבה האמתית כיוון של איים על הילדה שאם תספר שהוא מרביץ לה הוא יפגע..." (שורות 13 - 17).

כלומר, יש כאן הודאה בכך, שנהגה למסור למתלונן תירוצים שונים ומשונים, כדי למנוע את הסדרי הראייה - אסופה של כזבים כדי לתרץ כזב אחר.

ו. מסקנות:

בית-המשפט לענייני משפחה, מסר הוראות חוקיות המורות על קיומם של הסדר ראייה של הקטינה והוא עשה כן כדין, הוראות שהנאשמת הייתה מודעת להן.

המתלונן מסר עדות מהימנה ואמינה, במסגרתה תיאר את הפרות הסדרי הראייה, אולם לא ניתן לקבל ממנה מידע מוצק, מזיכרונו, ביחס למרבית הפרות הנטענות (מועד, מקום, מה אירע), המאזכרות באישומים השונים, משום שמטבע הדברים הוא לא יכול היה לעשות כן.

היה ניתן לגשר על הפער, אילו השכילה המאשימה להגיש את אותו מסמך, יומן, שערך בזמן אמת, ובו פירוט הפרות, במסגרת "כלל האימוץ", אך היא בחרה שלא לעשות כן.

על כן, יש לבחון, אחת לאחת, את הראיות, ובהן לחפש עיגון לזמן ולמקום הפרות.

יחד עם זאת, ניתן לקבל מעדותו של המתלונן, ומהחזוקים לה (הודעות הנאשמת במשטרה, פקידת הסעד דליה חומש, י ה, סרטון ת/34, מסרונים ת/56) **ראייה נסיבתית, כללית המלמדת על הפרת הנאשמת של הסדר הראייה, במספר מועדים כלליים**, מבלי לקבוע מסמרות ומבלי להידרש למועדים הנקודתיים שפורטו באישומים השונים, אלא כממצא כללי שכך היו פני הדברים.

ואולם, **ביחס לאירועים שונים, בהחלט התקבלו ראיות קונקרטיות**, המעגנות את הפרה בזמן ובמקום, המספיקות לקביעת ממצא, כנדרש בפלילים.

בחקירתה במשטרה, אישרה הנאשמת את הפרה נשוא האישום **הרביעי** (ת/6), היא נחקרה ביחס למועד הפרה נקודתי, ובכך מתמלא החסר שבעדות המתלונן, אשר לא יכול היה לתאר מועדים נקודתיים.

כך, גם ביחס לאישום **החמישי** (ת/49).

כך, גם ביחס לאישום **השמיני** (ת/42).

ביחס לאישום **התשיעי**, המתלונן מסר פירוט מתוך זיכרונו והוצג סרטון המשלים את פרטי הפרה. פרטי אישום זה, לפחות ביחס לאחד המועדים, מקבל עיגון גם בהודיתה של הנאשמת, ובכלל זה הפרות מיולי 2014 והלאה (ת/21).

ביחס לאישום **העשירי** המתלונן מסר פירוט רב מתוך זיכרונו וגם אירוע זה קיבל השלמה מתועדת בווידאו (ת/34). אישום זה מקבל אישור גם בהודייתה הנאשמת (ת/33).

הטענה כי המתלונן נקט באלימות כלפי הקטינה לא הוכחה בראיות, כנדרש, ונותרה טענה בעלמא.

הנאשמת לא הוכיחה את האשמתה החמורה והחרי, כי המתלונן הכה את הקטינה, באופן שלא אפשר לה לציית לצווי בית-המשפט.

יתכן, כי משלב מסוים חששה הנאשמת (סובייקטיבית) כי המתלונן נוקט כלפי הקטינה באלימות, אולם לא היה זה חשש המבוסס באבק של ראייה, אלא מתחילת ינואר 2014, שאז התקבלה עדותה של נורית נהרי (נ/3 + נ/4).

עניין זה, שיכול היה לשמש מצע לדיון הבוחן את התנהגותה, רלוונטי, רק ביחס לאישומים השביעי - העשירי והוא אינו מצדיק את התנהגותה עד לשלב זה.

יחד עם זאת, גם ראייה זו, אף אם אקבלה ואעניק לה משמעות מלאה (לצורך הדיון), אינה יכולה להקים לנאשמת הגנת "צורך" לפי סעיף 34 לחוק העונשין התשל"ז - 1977, באשר יסודות הגנה זו לא התקיימו בנסיבות.

לא התגבשו דרישות המידיות, קיומה של סכנה מוחשית של פגיעה "חמורה" ולא התגבשה הדרישה שלפיה לא הייתה דרך אחרת לפעולה דרך התנהגותה של הנאשמת (הפרה נמשכת ושיטתית של הצווים) וכן היא נעדרת את דרישת הסבירות.

לא התגבשה "הגנה מן הצדק".

ז. תוצאה:

לאור כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשמת בעבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 - כל זאת ביחס למספר מקרים במועדים ספורים, כפי עדותו של המתלונן וכן ביחס לאישומים הבאים:

רביעי, חמישי, שמיני (מספר עבירות), תשיעי (מספר עבירות), עשירי.

ניתנה היום, כ"ד שבט תשע"ז, 20 פברואר 2017, במעמד הצדדים.